

Vendelsö telefonstation

Sven Erik Edberg, mångårig Vendelsöbo och hembygdsforskare, har samlat fakta om Vendelsö genom åren och låter oss nu ta del av sina gedigna beskrivningar av intressanta objekt och personer i trakten. Bilderna är hans egna eller tillhör Kjell Olsson.

Vendelsö Allé 9 (Stockholmsv. 70)

Det första huset byggdes år 1907 på en tomt om 4970 kvm i kvarteret Engelskan

av Carl Johan och Anna Nilsson (född Pettersson, år 1864). Priset var då kr 1.120-, eller 23 öre/kvm.

Vendelsö telefonstation inrättades år 1909 med 8 abonnenter och växeln med alla dess sladdar sköttes först av Carl Johan. År 1920 togs telefonistarbetet över av ett av deras 8 barn, Ruth Nilsson (född 1894). Hon ansvarade för Vendelsös växel till år 1951 då automatisering skedde, och hon bodde sedan i huset till år 1991. Lilla Brita Nilsson i Solbacka snett över vägen, som gifte sig med Björkman och flyttade över vägen till Sandero på samma sida som Ruths hus, hjälpte ofta till genom att springa runt i Vendelsö med telegram och meddelanden.

Ruth gifte sig aldrig, men rörmokaren Nils, Nisse, Johansson bodde många år i huset och sades av Rut vara hennes bror! Kvar står i och utanför huset flera av hans rörarbeten.

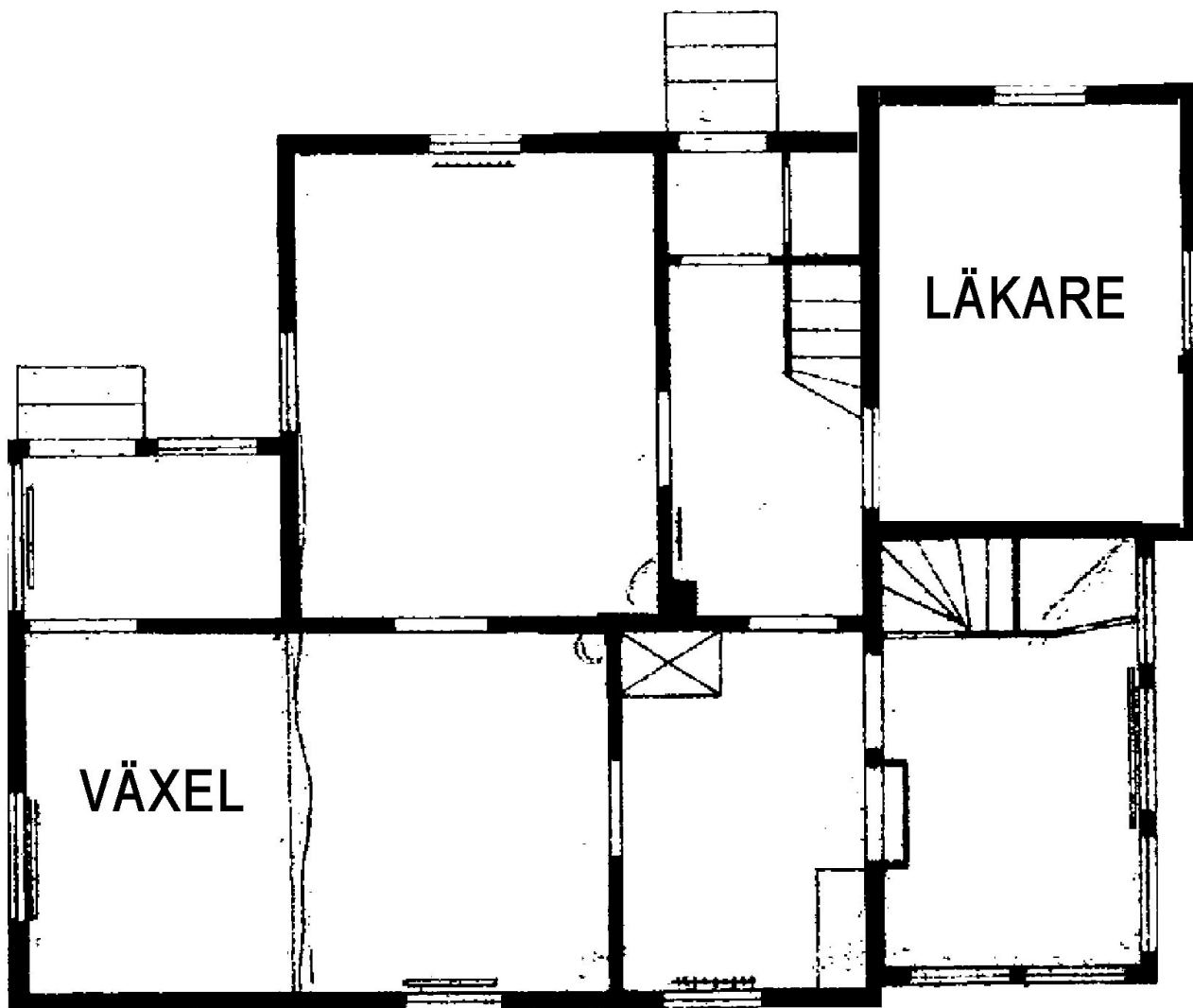
Ruths mormormorsmor, Inga Kajsa Pettersdotter, fick av sin mor vid födelsen en bibel, tryckt 1822, och den har fått vara kvar i huset även efter det att Rut gick bort.

1992 såldes huset till Håkan Johansson och Evy Ankarljung. År 2001 tog Roger och Laila Forsberg över, och de har renoverat pietetsfullt med mycket av det gamla framtaget och bevarat.

Distriktsläkaren Rodhe (Råde?) hade mottagning i huset två dagar i veckan på 1940- och 1950-talen. Därefter tog dr Chambert över inte bara mottagningen som flyttades till början av Norrbyvägen utan även hembesöken. När han kom på sjukbesök till oss i Alsvik, visade han ibland något större intresse för det gamla huset än för patienten!

Ruth Nilsson kunde vara bestämd ibland! Busshållplatsen för buss nr 1 låg utanför Ruts hus, och väntande tog sig friheten att hänga på staketet. Då kom Ruth på att slå spikar genom staketet så att spetsarna kom ut mot vägen och avhöll de väntande från närkontakt.

Kvar står att samtidigt som Ebba Nilsson i Solbacka visste mycket om de brev som kom till Vendelsöborna, så visste Ruth Nilsson mycket om de telefonsamtal som kom till den lilla växeln, Vendelsö 6. Inte nog med det, Ruth höll god ordning på sina Vendelsöbor, visste ofta var de höll hus för att hon skulle kunna vidarebefordra samtalen till rätt ställe!

Ritningen visar det rum där telefonväxeln låg med sin lilla hall och lucka samt läkarmottagningen.

Rut Nilsson vid växelbordet.

Tord Bolander minns:

Rut var alltid vänlig och korrekt.

På husväggen fanns en skylt "Telegraf Telefon". Man gick ju till telefonstationen för att

ringa, eller som jag, cyklade från sommarhuset på Hagtornsvägen för att ringa till mamma i livsmedelsbutiken i Gamla stan.

De där besöken etsade sig fast i mitt minne därför att jag ett par gånger fick uppleva hur Adolf Niska, den kände finlandssvenske storsmugglaren, susade förbi i hög fart genom allén i någon sportbetonad cabriolet, på väg till Stockholm från Dalarö med "estniskt".

En stund efter kom tullarna jagande!